

Πανελλήνιες Εξετάσεις Ημερήσιων Γενικών Λυκείων

Εξεταζόμενο Μάθημα: Μαθηματικά Προσανατολισμού,

Θετικών & Οικονομικών Σπουδών

Ημερομηνία: 6 Ιουνίου 2022

Ενδεικτικές Απαντήσεις Θεμάτων

Θέμα Α

A1. Σχολικό βιβλίο, σελίδα 186

A2. Σχολικό βιβλίο, σελίδα 142

A3. Σχολικό βιβλίο, σελίδα 161

A4.

α. Σωστό

β. Σωστό

(Αν ήταν $f(0) = f(1)$ από το θεώρημα Rolle θα υπήρχε x_0 με $f(x_0) = 0$. Ατοπο)

γ. Σωστό

δ. Λάθος

ε. Λάθος

ΘΕΜΑ Β

B1. Έχουμε: $D_f = (-\infty, 1]$ με $f(x) = (x^2 - 1)^2$ και $D_g = [0, +\infty)$

Για να ορίζεται η $h = f \circ g$ πρέπει και αρκεί:

$$\{x \in D_g \text{ και } g(x) \in D_f\} = \{x \geq 0 \text{ και } \sqrt{x} \leq 1\} = [0, 1]$$

Άρα, $D_h = [0, 1]$ και έχει τύπο:

$$h(x) = (f \circ g)(x) = f(g(x)) = [(\sqrt{x})^2 - 1]^2 = (x - 1)^2, x \in [0, 1]$$

B2. Η h είναι συνεχής στο $[0, 1]$ και για κάθε $x \in (0, 1)$ με $h'(x) = 2(x - 1) < 0$.

Άρα η h είναι γνησίως φθίνουσα στο $[0, 1]$, επομένως "1 - 1" και συνεπώς αντιστρέψιμη.

Επειδή η h είναι συνεχής και γνησίως φθίνουσα στο $[0, 1]$, έχουμε:

$$h([0, 1]) = [h(1), h(0)] = [0, 1] = D_{h^{-1}}$$

$$\text{Θέτουμε } y = h(x) \Leftrightarrow y = (x - 1)^2$$

Συνεπώς: $\sqrt{y} = |x - 1|$ και επειδή $x \in [0, 1]$, παίρνουμε:

ΜΕΘΟΔΙΚΟ

$$\sqrt{y} = -x + 1 \Leftrightarrow x = 1 - \sqrt{y} \Leftrightarrow h^{-1}(y) = 1 - \sqrt{y}, y \in [0,1]$$

$$\text{Άρα: } h^{-1}(x) = 1 - \sqrt{x}, x \in [0,1]$$

B3. Είναι:

$$\varphi(x) = \begin{cases} \frac{1 - \sqrt{x}}{1 - x}, & x \in [0,1) \\ \frac{1}{2}, & x = 1 \end{cases}$$

i. Ελέγχουμε αν η φ είναι συνεχής στο $[0,1]$:

Είναι συνεχής στο $[0,1)$, ως ημίγειο συνεχών συναρτήσεων:

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \varphi(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{1}{1 + \sqrt{x}} = \frac{1}{2} = \varphi(1), \text{ επομένως η } \varphi \text{ είναι συνεχής στο } x = 1 \text{ και τελικά συνεχής στο } [0,1]$$

$$\text{Επίσης: } \varphi(0) = 1 \text{ και } \varphi(1) = \frac{1}{2}.$$

Επομένως, $\varphi(0) \neq \varphi(1)$ άρα ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις του Θεωρήματος Ενδιαμέσων Τιμών στο $[0,1]$.

ii. Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του Θεωρήματος Ενδιαμέσων Τιμών, για κάθε αριθμό η μεταξύ του $\varphi(1) = \frac{1}{2}$ και $\varphi(0) = 1$ υπάρχει τουλάχιστον ένα $x_0 \in (0,1)$ τέτοιο ώστε $\varphi(x_0) = \eta$.

$$\text{Για κάθε } a \in \left(\frac{\pi}{6}, \frac{\pi}{2}\right) \text{ έχουμε: } \frac{\pi}{6} < a < \frac{\pi}{2} \iff \eta \mu x \uparrow [0, \frac{\pi}{2}] \iff \eta \mu \frac{\pi}{6} < \eta \mu a < \eta \mu \frac{\pi}{2} \iff \frac{1}{2} < \eta \mu a < 1.$$

Συνεπώς, για $\eta = \eta \mu a$ προκύπτει ότι υπάρχει τουλάχιστον ένα $x_0 \in (0,1)$ έτσι ώστε $\varphi(x_0) = \eta \mu a$, όπου $\frac{\pi}{6} < a < \frac{\pi}{2}$.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Για $x < -1$ είναι: $f'(x) = -2$, επομένως υπάρχει $c_1 \in \mathbb{R}$ ώστε:

$$f(x) = -2x + c_1 \text{ για κάθε } x < -1.$$

Για $x > -1$ είναι: $f'(x) = 3x^2 - 1$, επομένως υπάρχει $c_2 \in \mathbb{R}$ ώστε:

$$f(x) = x^3 - x + c_2 \text{ για κάθε } x > -1.$$

Όμως: $O(0,0) \in C_f$. Άρα: $f(0) = 0 \Leftrightarrow c_2 = 0$.

Οπότε:

$$f(x) = \begin{cases} -2x + c_1, & x < -1 \\ x^3 - x, & x > -1 \end{cases}$$

Όμως η f είναι συνεχής στο $x = -1$, άρα:

- $\lim_{x \rightarrow -1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) \Leftrightarrow 2 + c_1 = 0 \Leftrightarrow c_1 = -2$
- $f(-1) = \lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) = 0$

ΜΕΘΟΔΙΚΟ

Τελικά:

$$f(x) = \begin{cases} -2x - 2, & x < -1 \\ x^3 - x, & x > -1 \end{cases}$$

Γ2.

i) Η εφαπτομένη της C_f στο $A(x_0, f(x_0))$ είναι: $(\varepsilon): y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0)$, (1),

όπου $f(x_0) = x_0^3 - x_0$ και $f'(x_0) = 3x_0^2 - 1$, εφόσον $x_0 > -1$.

Οπότε: (1) $\Leftrightarrow y - x_0^3 + x_0 = (3x_0^2 - 1)(x - x_0)$

Αφού $\Gamma(0, -2) \in C_f$ θα είναι:

$$-2 - x_0^3 + x_0 = (3x_0^2 - 1)(-x_0)$$

$$\Leftrightarrow -2 - x_0^3 + x_0 = -3x_0^3 + x_0$$

$$\Leftrightarrow 2x_0^3 = 2$$

$$\Leftrightarrow x_0 = 1, \text{ αφού } x_0 > -1$$

Τελικά, η εξίσωση της εφαπτομένης είναι:

$$y = 2(x - 1) \Leftrightarrow y = 2x - 2$$

Σύντομα ακολουθούν οι απαντήσεις των υπόλοιπων ερωτημάτων.